

1. सदृश (सत् + श्र) m. ein gutes, edles Ross कऱुषोप. 3, 6. MBu. 3, 2790. 5, 7126. HARIV. 13332. Spr. (II) 8710. R. 5, 87, 12.

2. सैदृश (wie eben) 1) adj. a) Besitzer edler Rosse RV. 5, 58, 4. — b) mit edlen Rossen bespannt: रथं Bṛh. P. 1, 9, 2. — 2) m. N. pr. eines Sohnes des Samara HARIV. 1063. VP. 4, 19, 12.

सदृशमेन m. N. pr. eines Mannes LIA. 1, 802, N. 1.

सदृशार्मि m. N. pr. eines Mannes MBu. 2, 321. सदृश्यार्मि ed. Bomb.

सैदृस् (von 1. सद्) f. (dieses nicht zu belegen) und n. UéóVAL. zu Uṅādis. 4, 188. TAik. 3, 5, 20. 1) Sitz, Ort, Stelle, Aufenthalt RV. 1, 47, 10. द्विवि रूद्रासो अथि चक्रिरे सदैः 85, 1. 6. 8, 29, 9. सदा र्धानः 1, 128, 3. 9, 107, 10. 10, 94, 12. त्रिवर्हिस् 1, 181, 8. 2, 17, 7. ऋतस्य 3, 7, 2. der Götter 34, 5. द्विवि सदांसि VS. 34, 32. पूष्टे सदैः des Reiters RV. 5, 61, 2. सदैः सदैः सदैः 10, 15, 11. 76, 1. VS. 2, 6. 6, 24. सदैगतः सन्भगवान्वायिः MBu. 6, 2674. इन्द्रो Indra's Behausung R. 7, 56, 29. — 2) im Besondern ein im Opferraum östlich vom Prākīnavamāca errichteter Schuppen AV. 9, 6, 7. VS. 19, 18. AIT. Br. 1, 23, 2, 36. TS. 3, 2, 4, 3. TBr. 2, 1, 5, 1. Çat. Br. 3, 5, 5, 5. उभयतोद्धार 7. 6, 2, 21. Âçv. Ça. 5, 7, 1. 3, 18. KĪTJ. Ça. 8, 6, 1. fgg. 9, 8, 19. ÇĀñKH. Ça. 7, 7, 3. 10, 21, 10. MBu. 5, 2307. HARIV. 2204 nach der Lesart der neueren Ausg. (= पत्नीशाला NILAK.). अन्तः-सदस्म ÇĀñKH. Ça. 17, 4, 3. बहिः 2. LĪTJ. 4, 2, 2. — 3) Versammlungs-ort Bṛh. P. 3, 10, 17. — 4) Versammlung (insbes. bei einem Opfer) AK. 2, 7, 15 (f. n.). H. 481. HALĀJ. 4, 60. KAUSH. Up. 1, 1. तस्मिन्सदसि विस्तीर्णे मनीनां भावितात्मनाम् MBu. 1, 9. जन्मेजयस्य सदैः (= यज्ञमपड-पम्) — विवेश 2214. कथं सदसि भोक्तारो कृविस्तस्य सुरर्षयः R. 1, 59, 13 (61, 14 GORR.). R. GORR. 1, 67, 24. fg. सदैः समस्तं यद्यज्ञे MĀRK. P. 130, 15. Verz. d. Oxf. H. 14, 6, 6 v. u. (wohl सदैसो zu lesen). Bṛh. P. 4, 2, 5. प्राप्ताः स्म राजन्भद्रं ते विवाकार्थं सदस्तव R. GORR. 1, 75, 11. सदैभूषा सूक्तिः Spr. (II) 3363. 4253. 6147. Çiç. 15, 1. KATHĀS. 45, 281. RĀĒA-TAR. 5, 861. मुनिगणानृपवर्षसंकुले उत्तःसदसि Bṛh. P. 1, 9, 41. सतां सदसि 2, 3, 14. नृपसदस्सु 9, 11, 21. अमरसदसि VARĀH. BṚH. S. 32, 3. सदसि in Gegen- wart von vielen Menschen KATHĀS. 4, 78. 80. सदैगतं MBu. 12, 13344 (pl. so v. a. versammelt). RAGH. 3, 66. सदैःस्थ Bṛh. P. 4, 5, 20. — सदसि त्वा ÇVETĀÇV. Up. 4, 22 fehlerhaft für सदमिन्वा; vgl. RV. 1, 114, 8. — Vgl. यज्ञ, शक्र.

सदसह n. nom. abstr. von सत् + अस्त was da (wirklich) ist und zugleich nicht ist Bṛh. P. 2, 5, 33. = प्रधानगुणभाव Comm.

सदसत्पति m. Herr des Seienden und nicht Seienden PAñĀR. 4, 3, 157.

सदसत्फल n. in comp. gute und üble Folgen VARĀH. BṚH. S. 32, 7. davon मय adj. daraus hervorgegangen, darin bestehend: पाशाः MAITRĪUP. 4, 2.

सदसदात्मक adj. (f. सदसदात्मिका) dessen Wesen es ist zu sein und zugleich auch nicht zu sein M. 1, 11. 14. 74. HARIV. 11577. Bṛh. P. 2, 6, 32. 3, 5, 25. 15, 6. 22, 4. 26, 10. 28, 44. Verz. d. Oxf. H. 47, a, No. 103, ÇI. 4.

सदसदात्मता f. nom. abstr. zu सदसदात्मक Bṛh. P. 4, 22, 38.

सदसद्भाव m. Wirklichkeit und Unwirklichkeit, Wahrheit und Falschheit Spr. (II) 4176.

सदसद्रूप adj. (f. सदा) als seiend und auch als nicht seiend erscheinend Bṛh. P. 1, 2, 30.

सदसत् (सत् + श्र) adj. gaṇa विमुक्तादि zu P. 5, 2, 61. 1) seiend und

nicht seiend, n. Seiendes und nicht Seiendes Bṛh. P. 2, 3, 6. 6, 41. 7. 47. 3, 24, 43. 4, 22, 25. 7, 13, 4. du. (सदसतोः) 8, 7, 34. 12, 9. — 2) wahr und falsch, n. Wahres und Falsches: सदसद्विकिन् Spr. (II) 6321. — 3) gut und übel: फल VARĀH. BṚH. S. 43, 10. सदसद्योगाः 40, 1. सदसत्स्वप्नाः 48, 22. Gutes und Schlechtes RAGH. 1, 10. Gute und Schlechte: ऋष्टारः सदसताम् RĀĒA-TAR. 4, 60. — Vgl. सदसत्.

सदसन्मय (von सदसत्) adj. aus Seiendem und nicht Seiendem gebil- det Bṛh. P. 7, 13, 4. LIṅGA-P. bei Muir, ST. 4, 325.

सैदस्यति (स^o gen. von सदस् + प^o) m. Herr des Sitzes d. h. des heiligen Ortes und der dort Versammelten RV. 1, 18, 6. TS. 2, 6, 8, 1. 3, 2, 4, 4. Âçv. Ça. 5, 3, 22. GṚH. 3, 5, 4. PĀR. GṚH. 2, 10. Ind. St. 3, 392. 398. Bṛh. P. 4, 2, 7. 13, 30. fg. 7, 15, 21. 10, 74, 17. सताम् das Haupt einer Versammlung Guter 5, 15, 7 (सदसः पतिः सताम् ed. Bomb.). — Vgl. सदस्यति.

सदस्थिमाला f. Titel eines Commentars Verz. d. Oxf. H. 163, b, 3.

सैदस्यति m. = सदस्यति Bṛh. P. 4, 21, 8. du. Indra-Agni RV. 1, 21, 5.

सदस्य (von सदस्) adj. im Sadas befindlich, dazu gehörig, Theilnehmer an einer Versammlung (insbes. bei einem Opfer); speciell m. sg. ein im Sadas, damit es nicht leer stehe, sitzender Rtvig, der stobenzehnte, der nur zuschaut (Âçv. GṚH. 4, 23, 5. Verz. d. Oxf. H. 267, a, 25. HARIV. 1333) AK. 2, 7, 15. H. 480. VS. 7, 45. 38, 18. Çat. Br. 4, 2, 29. पावन्तो वै सद्- स्यास्ते सर्वे दक्षिण्योः TS. 3, 2, 8, 3. 6, 1, 8, 6. 5, 1, 5. 7, 3, 12, 1. अग्नयः AIT. Br. 2, 36, 7, 1. ÇĀñKH. Br. 17, 7, 26, 4. LĪTJ. 2, 3, 6. 4, 10. 5, 12, 8. 8, 11, 15. स सदस्यैः सकासीनः आवायामास भारतम् MBu. 1, 98. 862. 2042. 2215. 4, 552. 14, 266. 286. 2628. HARIV. 1336. 2204. R. 1, 13, 23 (21 GORR.). 62, 24 (64, 24 GORR.). 2, 89, 23. 104, 30. R. GORR. 1, 67, 25. 7, 36, 56. ÇĀñ. 32, 11. Bṛh. P. 4, 2, 6. 19. 5, 7. 13, 29. 8, 18, 22. 20, 22.

सदस्योर्मि m. N. pr. eines Mannes MBu. 2, 321 nach der Lesart der ed. Bomb. सदस्योर्मि ed. Calc.

सैदा (von 2. स) adv. = सदस् allezeit, stets, immer, jedesmal P. 5, 3, 6. 15. Vop. 7, 110. gaṇa स्वरादि zu P. 1, 1, 37. AK. 3, 5, 22. H. 1531. HALĀJ. 5, 101. RV. 1, 117, 23. तूर्णार्थं रथः सदा नवः 3, 11, 15. सदा सुगः (पन्थाः) 54, 21. 6, 45, 28. अतान्यन्यो अभि रन्तते सदा 7, 83, 9. सदा याचन् 8, 1, 20. 19, 28. 25, 21. 10, 1, 7. AV. 2, 4, 1. 4, 27, 2. 6, 128, 4. सूर्यस्याद्याः सदा व- कृत्ति रथम् 13, 1, 24. आ यद्वा सूर्या रथं तिष्ठन्नघुष्यद् सदा so oft als, jedes- mal wenn RV. 5, 73, 5. AIT. Br. 3, 31. KĪTJ. Ça. 4, 13, 6. LĪTJ. 1, 4, 7. 5, 12, 5. ÇĀñKH. Ça. 12, 4, 3. M. 1, 108. 2, 71. 166. 3, 45. 147 u. s. w. MBu. 3, 2284. 2638. 2642. 2711. 3024. WEBER, GĪOT. 28. RAGH. 3, 44. Spr. (II) 6100. 6750. 6752 u. s. w. WEBER, RĀMAT. Up. 338. VARĀH. BṚH. S. 13, 4. VET. in LA. (III) 7, 6. सैद्व M. 8, 308. Spr. (II) 4569. VARĀH. BṚH. S. 24, 10. 35, 6. 51, 44. 53, 41. 88. 25. न — सदा nie, niemals, nimmer Spr. (II) 2064. 4103. 6755. 6757. fg. 7576. Bṛh. P. 1, 11, 89. न — सदैव VARĀH. BṚH. S. 88, 85. अशाश्वतम् — सदा nimmer von Bestand Spr. (II) 6911. सदादीनगतिः पुरा R. 2, 71, 26. im comp.: सुखसदाचिता R. 2, 42, 19. सदापुष्पितकानना (नदी) 103, 24. सदावगाहन्तवारिसंचय R. 1, 1. सदाचण्डी R. 2, 70, 10 braucht nicht als comp. gefasst zu werden; eben so wenig सदास्वल्: WEBER, RĀMAT. Up. 338. 343.